

KESKKONNAMINISTEERIUM

Olulisemad kavandatavad muudatused maapõue kasutamise ja kaitse regulatsioonis

Maris Saarsalu

Keskkonnaministeeriumi maapõue osakonna juhataja

9. mai 2014, Rakvere

Maapõueseadus

- Võeti vastu 21.11.2004
- Jõustus 01.04.2005

Keskkonnaseadustik

- Riigikogu võttis 16.02.2011 vastu **keskkonnaseadustiku üldosa seaduse**
- Keskkonnaseadustiku üldosa seadus **jõustub keskkonnaseadustiku eriosa jõustumisega**
- **Maapõueseadus** on üks osa keskkonnaseadustiku eriosast

Maardlad, maavara omand

- **Maardlaid ei jaotata** üleriigilise ja kohaliku tähtsusega maardlateks.
- **Riigile kuuluvad:**
aluspõhja maavara,
riigi kinnisasjal ja
avalikus veekogus asuvad maavarad.

Maavaravaru arvestus

- **Keskkonnaminister otsustab** põlevkivi, fosforiidi, metallitoorme, kristalse ehituskivi varu keskkonnaregistri kannete tegemise üle.
- Ülejäänud maavarade keskkonnaregistri kannete tegemise üle **otsustab volitatud töötaja (Maa-amet)**.

Maavarade komisjon

- **Maavarade komisjoni põhiülesanne** on Keskkonnaministeeriumi ja tema valitsemisala nõustamine maapõue uurimise, kasutamise ja kaitse ning maavaravaru arvestamise küsimustes.
- **Kõiki** uuringuaruandeid, loataotluseid ja korrastamisprojekte **ei pea kooskõlastama** maavarade komisjoniga.

Maavaravaru kategoria

- Maavaravaru jaguneb olenevalt uurituse detailsusest **tarbevaruks** ja **reservvaruks**.

Maardlaga piirneval alal võidakse üldgeoloogilise uurimistöö tulemusel määrata **prognoosvaru**.

- Tarbevaru ja reservvaru jagunevad nende kasutamisevõimalikkuse ja majandusliku tähtsuse alusel **aktiivseks** ja **passiivseks**.

Maapõuealase loa andja

- Üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa **annab Keskkonnaamet.**
- Põlevkivi, fosforiidi ja metallitoorme kaevandamisloa andmise eelduseks on **kontsessioon**, mille **annab Keskkonnaministeerium.**

Kaevandamisluba

- Kaevandamisloa esitamisel tuleb taotlusele lisada **kaevandamise eelprojekt**.
- Kaevandamisluba antakse **30 aastaks**. Liiva, kruusa, järvelubja, järvemuda ja meremuda kaevandamisluba antakse **15 aastaks**.
- Kaevandamisloa kehtivusaega võib **pikendada** kokku **kuni kümme aastat**.
(Turbal erisus)

Kaevandamisluba

- **Ümberregistreerimise taotlusele lisatakse** sh maavara **jääkvaru aruanne**, mis on arvutatud markšeiderimõõdistamise tulemuste alusel.
- Kaevandamisloa **kehtivusaja pikendamise taotlusele lisatakse** markšeideritööde dokumentatsioon koos **jääkvaru arvutusega**.

Turba kaevandamine

- Kaevandamisluba saab taotleda **kaevandamisega rikunud ja mahajäetud turbaalale** või **kaevandamiseks sobivate soode nimekirja kantud turbamaardlale** või selle osale.
- Mäeeraldis antakse maavaravaru **lamamini**.
- Kaevandamisloa kehtivusaega võib **pikendada kuni 30 aasta kaupa** maavaravaru ammendumiseni.

Kaevandamisõiguse tasu

Ehitusmaavaradel on kaheosaline tasu:

- **maavaravaru kaevandamise tasu**, mida hakatakse tasuma kaevandamisloa saamisest, ei sõltu kaevandatud maavara mahust,
- **maavaravaru väljamise tasu**, mida hakatakse tasuma varu väljamisel, sõltub kaevandatud maavara mahust.

Maavaravaru kaitse

Maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava **ehitise püstitamist või muud püsiva iseloomuga tegevust võib lubada**, kui:

- maavaravaru kaevandamisväärseena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas ei halvendata olemasolevat olukorda,
- tehnovõrgu või -rajatise või avalikul otstarbel püstitatava ehitise rajamiseks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta.

Vastutus

- Juriidilisele isikule määratava rahatrahvi osas on ette nähtud **maksimaalse karistusmäär**a tõstmine – 32 00 eurolt **400 000 euro**ni.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Maris Saarsalu

maris.saarsalu@envir.ee

<http://www.envir.ee/1206552>